

VENDIM
Nr. 17, datë 23.4.2013

NË EMËR TË REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, e përbërë nga:

Bashkim Dedja	kryetar i Gjykatës Kushtetuese		
Vladimir Kristo	anëtar i	“	“
Xhezair Zaganjori	anëtar i	“	“
Vitore Tusha	anëtar e	“	“
Sokol Berberi	anëtar i	“	“
Admir Thanza	anëtar i	“	“
Altina Xhoxhaj	anëtar e	“	“
Fatmir Hoxha	anëtar i	“	“

me sekretare Blerina Basha, në datën 22.11.2012, mori në shqyrtim në seancë plenare mbi bazë dokumentesh, çështjen nr. 44/17 Akti, që i përket:

KËRKUES: Tom Dedaj

SUBJEKTE TË INTERESUARA: 1. Prokuroria e Përgjithshme

2. Zyra e përmbarimit gjyqësor “Etebest”, Tiranë

OBJEKTI: Konstatimi i cenimit të parimit për një proces të rregullt ligjor, si pasojë e mosekzekutimit të vendimit gjyqësor të formës së prerë nga autoritetet e ngarkuara nga ligji, brenda afatit të arsyeshëm, në kuptim të nenit 42 të Kushtetutës dhe nenit 6/1 të Konventës Europiane të të Drejtave të Njeriut.

BAZA LIGJORE: Nenet 42, 131/f i Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë; neni 6 i Konventës Europiane të të Drejtave të Njeriut.

GJYKATA KUSHTETUESE,

pasi dëgjoi relatorin e çështjes Fatmir Hoxha; mori në shqyrtim kërkesën e paraqitur nga kërkuesi Tom Dedaj, si dhe parashtrimet e paraqitura nga subjektet e interesuara, Prokuroria e Përgjithshme dhe zyra e përmbarimit gjyqësor “Etebest”, Tiranë, dhe, pasi e shqyrtoi çështjen në tërësi,

VËREN:

I

1. Kërkuesi, Tom Dedaj, ka punuar si prokuror pranë Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Kurbin, që nga data 20.11.2000, deri në datën 2.9.2009. Me dekretin nr. 6227, datë 2.9.2009 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë, ai është larguar nga kjo detyrë.

2. Kërkuesi i është drejtuar Gjykatës së Apelit Tiranë me padi me objekt: “Shpalljen e kundërligjshëm të dekretit të Presidentit të Republikës nr. 6227, datë 2.9.2009, për shkarkimin nga detyra e prokurorit”. Kjo gjykatë, me vendimin nr. 8, datë 19.1.2010, ka vendosur që të rrëzojë padinë.

3. Mbi rekursin e bërë nga kërkuesi, Gjykata e Lartë, me vendimin nr. 495, datë 3.11.2011, ka vendosur që të ndryshojë vendimin e Gjykatës së Apelit Tiranë, duke shfuqizuar dekretin e sipërcituar për shkarkimin e kërkuesit. Gjithashtu, ka urdhëruar kthimin e kërkuesit në detyrën që ai ka pasur si prokuror në Prokurorinë pranë Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Kurbin. Deri në datën e kthimit në atë detyrë, kërkuesi duhej të paguhej me pagën që ka pasur që nga data e largimit, 22.5.2009.

4. Gjykata e Apelit Tiranë, në datën 16.12.2011, ka lëshuar urdhrin nr. 117, për ekzekutimin e vendimit të sipërcituar. Kërkuesi u është drejtuar disa herë institucioneve të Presidentit, Prokurorit të Përgjithshëm, si dhe Prokurorit pranë Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Kurbin, me qëllim ekzekutimin e tij

5. Kërkuesi, në datën 9.1.2012, i është drejtuar Zyrës së Përmbarimit “Etebest”, Tiranë, për fillimin e ekzekutimit të urdhrit të ekzekutimit. Në datën 24.1.2012, nga Zyra e Përmbarimit, është bërë lajmërimi i Prokurorisë së Përgjithshme për ekzekutim vullnetar, i cili nuk është kryer.

5.1. Në datën 3.2.2012, Zyra e Përmbarrimit “Etebest” ka vendosur që të kalojë në ekzekutim të detyrueshëm, duke filluar me urdhër sekuestrimi të llogarisë së Prokurorisë së Përgjithshme, në degën e thesarit, Tiranë.

5.2. Në datën 3.2.2012, nga Zyra e Përmbarrimit është urdhëruar dega e thesarit Tiranë, që të vendosë sekuestro ekzekutive në llogarinë e palës debitore, Prokurorisë së Përgjithshme Tiranë, në shumën në total 3 100 253 lekë.

5.3. Në datën 14.2.2012, me shkresën nr. 423/ex., Prokuroria e Përgjithshme ka vënë në dijeni Zyrën e Përmbarrimit “Etebest” se, për arsye të mungesës së fondeve dhe të mungesës së vendeve të lira në organikë, nuk e ka të mundur të ekzekutojë vendimin gjyqësor.

6. Në datën 16.2.2012, me shkresën nr. 423/9 prot., Prokuroria e Përgjithshme ka vënë në dijeni institucionin e Presidentit të Republikës së Shqipërisë, për pamundësinë objektive për ekzekutimin e vendimit të Gjykatës së Apelit Tiranë, i ndryshuar nga vendimi i Gjykatës së Lartë, për rikthimin në punë dhe pagimin e pagave. Sipas kësaj shkrese, rezulton se: “Organika për prokurorë është e plotësuar, duke përfshirë këtu dhe Prokurorinë e Rrethit Gjyqësor Kurbin”. Po ashtu, dhe për pagimin e detyrimit në të holla, sipas buxhetit të vitit 2012 të miratuar nga Kuvendi i Shqipërisë, nuk është akorduar ndonjë fond për shpërblimin e punonjësve, të cilët kanë fituar me vendim gjyqësor të formës së prerë të drejtën për t’u shpërblyer. Për këtë qëllim, subjekti i interesuar, Prokuroria e Përgjithshme, i ka kërkuar Ministrisë së Financave që të çelë fondet e nevojshme për zgjidhjen përfundimtare të shpërblimit të tyre.

7. Në datën 23.4.2012, Zyra e Përmbarrimit vendos të gjobisë palën debitore, Prokuroren e Përgjithshme, si titullare e Prokurorisë së Përgjithshme, për mosveprimin dhe mosnjoftimin e përmbarruesit gjyqësor brenda afatit, duke u konsideruar nga Zyra e Përmbarrimit si penguese në ekzekutimin e titullit ekzekutiv, vendimit të Gjykatës së Apelit Tiranë, nr. 8, datë 19.1.2010.

8. Pas gjithë këtyre veprimeve të kryera nga Zyra e Përmbarrimit, vendimi gjyqësor i formës së prerë ende është i paekzekutuar në tërësi të tij, si për rikthimin në detyrë të kërkuesit ashtu edhe për pagesën e përcaktuar në vendimin gjyqësor të formës së prerë.

II

9. **Kërkuesi** pretendon se gjatë fazës së ekzekutimit të vendimit gjyqësor të formës së prerë nr. 495, datë 3.11.2011, i është cenuar e drejta për një proces të rregullt ligjor, pasi për shkak të refuzimit dhe pasivitetit të organeve kompetente, vendimi i formës së prerë, dhënë në favor të tij, nuk po ekzekutohet edhe pse ka kaluar një vit nga dhënia e tij.

10. **Subjekti i interesuar**, në argumentet e paraqitura me shkrim, në mënyrë të përmbledhur ka ngritur këto prapësime:

10.1. Prokuroria e Përgjithshme ka bërë dhe po bën të gjitha përpjekjet e mundshme për ekzekutimin e vendimit.

10.2. Në zbatim të vendimit të gjykatës për kërkuesin dhe për persona të tjerë, që kanë fituar gjyqet për rikthimin në detyrën e prokurorit, Prokurori i Përgjithshëm, në mbështetje të udhëzimit të Këshillit të Ministrave nr. 2, datë 18.8.2011 dhe të udhëzimit të Ministrit të Financave nr. 2, datë 6.2.2012, ka nxjerrë urdhrin nr. 54, datë 23.3.2012, në të cilin, ndër të tjera, thuhet: “*Prokuroria e Përgjithshme në buxhetin e vitit 2012 nuk ka fonde të mjaftueshme për shlyerjen tërësore të detyrimeve dhe njëkohësisht nuk ka vende të lira në strukturën e përgjithshme për ekzekutimin e vendimeve të formës së prerë...*”. Ky urdhër ka parashikuar dhe ekzekutimin e pjesshëm të vendimit, duke u urdhëruar pagimi i shumës prej 1 500 000 (një milion e pesëqind mijë) lekësh, sipas grafikut bashkëngjitur këtij urdhri. Ndërsa, pjesa e mbetur do të likuidohet tërësisht në vitin 2013.

10.3. Po në datën 23.3.2012, Prokurori i Përgjithshëm, me shkresën nr. 423/16, i është drejtuar Ministrisë së Financave, duke parashtruar nevojshmërinë për mbështetje, e cila është kërkuar si në aspektin financiar, ashtu dhe në shtimin e numrit të punonjësve të sistemit të prokurorisë, pasi gjendeshin në pamundësi objektive për ekzekutimin e menjëhershëm të 7 vendimeve gjyqësore të formës së prerë për rikthimin në punë të prokurorëve të shkarkuar, ndër të tjerë dhe të kërkuesit Tom Dedaj, si dhe pagimin e pagave të tyre.

10.4. Organika për prokurorë, në shkallë vendi, është e plotësuar. Gjithashtu, dhe organika e

prokurorisë së rrethit gjyqësor Kurbin, është e plotësuar. Dy vendet vakante të mbetura pas shkarkimit nga detyra të kërkuesit dhe të një prokurori tjetër, janë plotësuar duke u caktuar dy prokurorë të tjerë. Ky plotësim ka qenë i kushtëzuar nga ngarkesa e punës së krijuar në atë periudhë kohore.

10.5. Prokuroria e Përgjithshme pretendon se, meqenëse në Gjykatën e Rrethit Gjyqësor Tiranë vazhdojnë dy gjykime lidhur me ekzekutimin e vendimit dalë në favor të kërkuesit, atëherë nuk janë ezauruar shkallët e tjera të gjykimit për të njëjtin objekt të paraqitur para kësaj gjykate.

III

Lidhur me pretendimin për mosekzekutimin e vendimit gjyqësor të formës së prerë brenda një afati të arsyeshëm

11. Kërkuesi pretendon se i është cenuar e drejta për një proces të rregullt ligjor, për arsye të mosekzekutimit të vendimit gjyqësor të formës së prerë nr. 8, datë 19.1.2010 të Gjykatës së Apelit Tiranë. Sipas kërkuesit, që prej marrjes së këtij vendimi, i cili është i detyrueshëm, ka kaluar një kohë e gjatë, e cila është e pajustifikuar për ekzekutimin e një vendimi gjyqësor.

12. Gjykata Kushtetuese (Gjykata) ka theksuar se ekzekutimi brenda një afati të arsyeshëm i një vendimi gjyqësor të formës së prerë duhet konsideruar si pjesë përbërëse e të drejtës për një proces të rregullt ligjor, në kuptim të nenit 42 të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë dhe nenit 6/1 të Konventës Europiane për të Drejtat e Njeriut. Ekzekutimi i vendimit përbën një element thelbësor të shtetit të së drejtës e të vetë nocionit të gjykimit të drejtë. Asnjë organ shtetëror nuk mund të vërë në diskutim drejtësinë e vendimeve gjyqësore të formës së prerë. Çdo organ shtetëror detyrohet të marrë masat përkatëse për zbatimin e tyre (*shih vendimet nr. 12, datë 15.4.2011; nr. 35, datë 27.10.2010; nr. 23, datë 17.5.2010; nr. 1, datë 19.1.2009 të Gjykatës Kushtetuese*).

13. Gjykata, në jurisprudencën e saj të konsoliduar, ka theksuar se ekzekutimi i vendimit të formës së prerë të gjykatës konsiderohet si faza përfundimtare e realizimit të një të drejte të fituar gjyqësisht. Vetëm pas realizimit të kësaj faze mund të konsiderohet se individ i ka vendosur plotësisht në vend të drejtën e tij të fituar. Procesi i vendosjes në vend të një të drejte të shkelur përfshin jo vetëm vendimmarrjen e gjykatave, por edhe veprimet konkrete të organeve përgjegjëse të ngarkuara me ekzekutimin e vendimeve gjyqësore të formës së prerë. Pa dyshim që një vonesë në ekzekutimin e një vendimi mund të justifikohet në rrethana të veçanta, por vonesa nuk mund të jetë deri në atë shkallë sa të dëmtojë thelbin e të drejtës (*shih vendimet nr. 12, datë 15.4.2011; nr. 35, datë 27.10.2010; nr. 23, datë 17.5.2010; nr. 1, datë 19.1.2009 të Gjykatës Kushtetuese*).

14. Gjykata ka rikonfirmuar në disa vendime të saj qëndrimin se në një çështje që përfshin përcaktimin e një të drejte civile, kohëzgjatja e procedurave normalisht llogaritet nga momenti i fillimit të procedurës gjyqësore, deri në momentin kur jepet vendimi dhe ekzekutohet ai. Faza ekzekutive konsiderohet si fazë e mëtejshme e të njëjtit proces (*shih vendimet e Gjykatës Kushtetuese nr.12, datë 15.04.2011; nr.14, datë 15.04.2010; nr.8, datë 23.03.2010; nr.9, datë 01.04.2009; nr.1, datë 19.01.2009*).

15. Po ashtu, Gjykata, duke u bazuar edhe në jurisprudencën e Gjykatës Europiane për të Drejtat e Njeriut, në mënyrë të vazhdueshme, ka rikonfirmuar se kohëzgjatja e arsyeshme e procedimeve duhet të vlerësohet nën dritën e rrethanave të çështjes dhe duke marrë në konsideratë kompleksitetin e çështjes, sjelljen e kërkuesit dhe autoriteteve përkatëse. Për vlerësimin e kompleksitetit të procedimeve duhet të kenë rëndësi të gjitha aspektet e çështjes, përfshi objektin e çështjes, faktet e kundërshtuara, volumin e provave shkresore. Kompleksiteti i çështjes, në balancë me parimin e sigurimit të administrimit të përshtatshëm të drejtësisë, mund të justifikojë kohëzgjatje kohore të konsiderueshme (*shih vendimet nr. 12, datë 15.4.2011; nr. 35, datë 27.10.2010; nr. 23, datë 17.5.2010; nr. 1, datë 19.1.2009 të Gjykatës Kushtetuese*).

i) Periudha që duhet marrë në konsideratë

16. Gjykata vlerëson se është i pabazuar prapësimi i subjektit të interesuar, sipas të cilit ende nuk janë ezauruar shkallët e tjera të gjykimit për të njëjtin objekt. Organet shtetërore duhet të përmbushin detyrimet që rrjedhin nga një vendim gjyqësor sapo vendimi të bëhet i ekzekutueshëm. Në përputhje me parashikimet e nenit 449 dhe 451/ç të Kodit të Procedurës Civile, rezulton se vendimi i Gjykatës së Apelit është i formës së prerë, pasi Gjykata e Lartë ka vendosur ndryshimin e tij dhe pranimin e padisë së

paraqitur nga kërkuesi, duke urdhëruar kthimin e kërkuesit në detyrën e mëparshme të prokurorit në Prokurorinë e Rrethit Gjyqësor Kurbin, si dhe dhënien e pagës që nga data 22.5.2009, deri në kthimin e tij në detyrë.

17. Në çështjen konkrete, nuk rezulton që ekzekutimi i vendimit gjyqësor të jetë pezulluar me vendim të Gjykatës së Lartë, apo në fazën e veprimeve përmbarimore. Për këtë arsye, Gjykata Kushtetuese vlerëson se ky vendim është i ekzekutueshëm që nga data 3.11.2011, kur është marrë ky vendim. Gjykata konstaton se, deri në momentin e vendimmarrjes së saj, vendimi i formës së prerë ende nuk është ekzekutuar plotësisht.

ii) Komplexiteti i çështjes

18. Në lidhje me kompleksitetin e çështjes, Gjykata ka pohuar vazhdimisht se, për vlerësimin e kompleksitetit të procedimeve, duhet të kenë rëndësi të gjitha aspektet e çështjes, përfshirë objektin e çështjes, faktet e kundërshtuara dhe volumin e provave shkresore. Komplexiteti i çështjes, në balancë me parimin e sigurimit të administrimit të përshtatshëm të drejtësisë, mund të justifikojë kohëzgjatje kohore të konsiderueshme (*shih vendimet nr. 7, datë 27.2.2012; nr. 50, datë 22.11.2011; nr. 14, datë 15.4.2010; nr. 8, datë 23.3.2010; nr. 9, datë 1.4.2009 të Gjykatës Kushtetuese*).

iii) Sjellja e kërkuesit

19. Çështja në shqyrtim ka për objekt mosekzekutimin e vendimit të formës së prerë brenda një afati të arsyeshëm, për sa i përket kthimit në punë dhe pagimit të kërkuesit për gjithë periudhën e qëndrimit pa punë, duke filluar nga data 22.5.2009 e deri në ekzekutimin e vendimit gjyqësor. Duke iu referuar materialeve shkresore, Gjykata konstaton se çështja konkrete nuk paraqet kompleksitet nga pikëpamja faktike ose ligjore, çka mund të justifikonte mungesat apo sjelljen mosvepruese të organeve të ngarkuara nga ligji me këtë qëllim.

20. Gjykata Kushtetuese vëren se kërkuesi nuk ka kryer ndonjë veprim që mund të ketë sjellë vonesa në ekzekutimin e vendimit të formës së prerë. Mbështetur në aktet e paraqitura nga palët, rezulton se kërkuesi që në datën 16.12.2011 ka kërkuar lëshimin e urdhrit të ekzekutimit të vendimit nr. 495, datë 3.11.2011, duke i kërkuar subjektit të interesuar ekzekutimin e këtij vendimi. Kërkuesi ka vënë në ekzekutim urdhrin e ekzekutimit, pasi është lëshuar nga Gjykata e Apelit Tiranë. Gjithashtu, Gjykata vëren se kërkuesi për ekzekutimin e vendimit i është drejtuar në mënyrë të përsëritur disa institucioneve si Zyrës së Përmbarimit Privat Tiranë, Presidentit të Republikës, Prokurorisë së Përgjithshme, Prokurorisë së Rrethit Gjyqësor Kurbin.

21. Për sa më sipër, Gjykata vlerëson se sjellja e kërkuesit nuk ka shkaktuar vonesa në ekzekutimin e vendimit dhe se ai (kërkuesi) ka vepruar në përputhje me të drejtat e tij procedurale, duke shteruar mjetet ligjore në dispozicion të tij për rivendosjen e të drejtës së cenuar.

iv) Sjellja e autoriteteve publike

22. Mbështetur në parashtrimet e palëve gjatë gjykimit dhe aktet paraqitur prej tyre, rezulton se subjekti i interesuar, Prokuroria e Përgjithshme, pretendon se mund të ekzekutojë gjatë vitit 2012 vetëm një pjesë të detyrimit financiar që i ngarkohet nga vendimi gjyqësor i formës së prerë, ndërsa gjatë vitit 2013, merr përsipër ta ekzekutojë atë plotësisht dhe vijon të mbetet në pamundësi për të ekzekutuar detyrimin për të rikthyer kërkuesin në punë.

23. Subjekti i interesuar paraqiti në gjykim urdhrin e Prokurorit të Përgjithshëm nr. 54, datë 23.3.2012. Sipas këtij urdhri, subjekti i interesuar është angazhuar të shlyejë tërësinë e detyrimit financiar ndaj kërkuesit, pjesërisht brenda vitit 2012 dhe përfundimisht brenda vitit 2013. Në këto kushte, Gjykata, pavarësisht se, në thelb, mungesën e fondeve nuk e gjen si argument bindës për mosekzekutimin e vendimit, në tërësi vlerëson se subjekti i interesuar po tregon vullnet për të ekzekutuar detyrimet financiare që burojnë nga vendimi gjyqësor i formës së prerë.

24. Megjithatë, Gjykata vëren që subjekti i interesuar vijon t'i përmbahet qëndrimit, sipas të cilit ai është në pamundësi për të rikthyer kërkuesin në punë për shkak se organika e prokurorisë, siç është përcaktuar me ligj, është e plotësuar dhe nuk ka vende të lira. Gjykata, në jurisprudencën e saj, është shprehur se i takon debitorit të gjejë një mundësi zgjidhjeje sa më të përshtatshme për këtë rast, me qëllim vënien në vend të së drejtës së kreditorit (*shih vendimin nr. 2, datë 1.2.2011 të Gjykatës Kushtetuese*).

25. Mbështetur në aktet e paraqitura nga palët gjatë gjykimit, rezulton se me propozim të subjektit

të interesuar janë emëruar me dekret të Presidentit të Republikës disa prokurorë, që më parë ushtronin funksionin e oficerit të policisë gjyqësore ose të Drejtorit të Kabinetit në Prokurorinë e Përgjithshme. Më konkretisht, rezulton se me dekretin e Presidentit të Republikës nr. 7504, datë 4.6.2012, janë emëruar 10 prokurorë pranë prokurorive të rretheve të ndryshme gjyqësore. Provohet se asnjë nga këto pozicione nuk i është ofruar kërkuesit.

26. Nga sa më sipër, Gjykata konstaton se subjekti i interesuar ka pasur mundësi për të ekzekutuar detyrimin ndaj kërkuesit duke e rikthyer atë në detyrë, qoftë pranë një prokurorie të një rrethit tjetër. Subjekti i interesuar jo vetëm që nuk e ka bërë këtë, por nuk ka shfaqur deri tani vullnet për të bërë një veprim të tillë, pasi vazhdon të shprehë hapur se ndodhet në pamundësi për të ekzekutuar këtë detyrim.

27. Si përfundim, Gjykata çmon se subjekti i interesuar, Prokuroria e Përgjithshme, nëpërmjet sjelljes së tij, ka cenuar të drejtën e kërkuesit për një proces të rregullt ligjor, të sanksionuar në nenin 42 të Kushtetutës dhe në nenin 6/1 të Konventës Evropiane të të Drejtave të Njeriut, për shkak të mosekzekutimit, brenda një afati të arsyeshëm, të vendimit gjyqësor të formës së prerë, në pjesën që parashikon rikthimin në detyrë të kërkuesit.

PËR KËTO ARSYE,

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, në mbështetje të nenit 131, shkronja “f” dhe nenit 134, pika 1, shkronja “g” të Kushtetutës, si dhe të neneve 72 dhe vijues të ligjit nr. 8577, datë 10.2.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, njëzëri,

VENDOSI:

- Pranimin e kërkesës, duke konstatuar cenimin e të drejtës kushtetuese për një proces të rregullt ligjor, si rrjedhojë e moszbatimit të vendimit gjyqësor të Gjykatës së Apelit Tiranë, nr. 8, datë 19.1.2010, sa i përket detyrimit për të rikthyer në detyrë kërkuesin.

- Ky vendim është përfundimtar, i formës së prerë dhe hyn në fuqi ditën e botimit në Fletoren Zyrtare.

Anëtarë: Bashkim Dedja (kryetar), Xhezair Zaganjori, Vladimir Kristo, Admir Thanza, Sokol Berberi, Vitore Tusha, Fatmir Hoxha, Altina Xhoxhaj